

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Освітня програма Публічне управління та адміністрування

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2018 р.

м. Івано-Франківськ - 2018

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія публічного управління
Викладач (-і)	Шикеринець Василь Васильович, доцент, к.н. з держ. упр., завідувач кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту
Контактний телефон викладача	Шикеринець Василь Васильович 0954239468
E-mail викладача	Шикеринець Василь Васильович vasyl.shykerynets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (очно-дистанційний)
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять викладача зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «ТЕОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ» відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки, які посідають провідне місце у професійній підготовці державного службовця та є однією з профільюючих дисциплін. Головною метою дисципліни це формування комплексу теоретичних і практичних знань, практичних навичок у галузі державного управління, розуміння концептуальних підходів для ефективної роботи органів державної влади. Змістові модулі: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ. СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою дисципліни «ТЕОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ» є розкриття сутностей призначення державного управління як результату історичних подій на практиці та теорії державного управління; аналіз теоретичних засад практичного досвіду здійснення державного управління в нових суспільних умовах; дослідження особливостей державного управління в нашій країні; характеристика новацій в державному управлінні взята із за кордону. Предметом навчальної дисципліни є вивчення історії, теоретичних основ, сфер реалізації, суб'єктів, ресурсної бази і сучасних технологій державного управління. Міждисциплінарні зв'язки. Курс «історія та теорія державного управління» передбачає тісний зв'язок з такими предметами: Публічні інститути та процеси, Менеджмент публічних інституцій та організацій, Правове забезпечення державного управління, Методи прийняття управлінських рішень у публічній сфері, Публічне управління в галузях економіки.	
4. Компетентності	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у державному управлінні, що передбачає застосування теорій та методів управління і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
5. Результати навчання	
В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: - основні поняття й терміни курсу; - зміст функцій, принципи, критерії державного управління; - ролі, які може виконувати державний службовець; - сфери здійснення державного управління; - теоретичні та практичні аспекти організації державного управління. вміти: - систему дисципліни в професійній лексиці; - аналізувати й оцінювати історію визначати основні поняття курсу;	

- використовувати термінологічну та теорію державного управління за визначеними критеріями;
- застосовувати на практиці її види і форми;
- наводити приклади діяльності державного управління.

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Результати навчання

ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			30		
практичні заняття			30		
самостійна робота			30		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
1 -й	281 Публічне управління та адміністрування	1-й	Нормативний		
Тематика курсу					
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання

Тема 1. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами План: 1. Держава як соціальний інститут. Сутність і юридична природа державної влади. 2. Держава та державність. Поняття проблемної державності. 3. Формування та розвиток держави. Функції та завдання сучасної держави. 4. Держава в умовах демократичного переходу.	лекція, практичне заняття	1-3,5	6 год.	5	Згідно розкладу занять
Тема 2. Державна влада та державне управління в Україні План: 1. Влада й управління як складні категорії. 2. Державна влада і державне управління. 3. Становлення та розвиток української державності. 4. Реалізація державної влади в умовах різних типів політичного режиму.	лекція, практичне заняття	1-3, 5	4 год.	5	Згідно розкладу занять

Тема 3. Конституційний розподіл влади та державне управління План: 1. Конституція і конституціоналізм. 2. Поняття розподілу гілок влади. 3. Розвиток доктрини розподілу гілок влади. 4. Розподіл гілок влади в системі українського конституціоналізму..	лекція, практичне заняття	1, 8-11	4 год.	5	Згідно розкладу занять
Тема 4. Форма державного правління План: 1. Президентська модель державної влади. 2. Парламентаризм і парламентська форма державного правління. 3. Президентсько-парламентська і парламентсько-президентська форми державного правління. «Правління кабінету». 4. Раціоналізований парламентаризм. 5. Розвиток форми державного правління в сучасній Україні.	лекція, практичне заняття	1, 8-11	4 год.	5	Згідно розкладу занять
Тема 5. Державне управління та виконавча влада План: 1. Державне управління в широкому і вузькому значеннях. 2. Основні ознаки державного управління та виконавчої влади. 3. Співвідношення державного управління та виконавчої влади. 4. Об'єкти управлінської діяльності виконавчої влади. 5. Державне управління в системі предмета виконавчої влади. 6. Формування науки державного управління в Україні.	лекція, практичне заняття	1, 8-11	4 год.	5 Контроль на робота - 30	Згідно розкладу занять

Тема 6. Державноуправлінська діяльність План: 1. Поняття та загальні риси управлінської діяльності. 2. Форми управлінської діяльності. 3. Стадії управлінської діяльності.					
Змістовий модуль 2. СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ					
Тема 7. Системні характеристики державного управління План: 1. Характеристика системи державного управління. 2. Організаційна структура державного управління. 3. Підходи до реформування організаційних структур державного управління. 4. Державне управління й адміністративна реформа в Україні.	лекція, практичне заняття	6-7, 12	4 год.	5	Згідно розкладу занять
Тема 8. Принципи державного управління, механізми їх прояву і Використання План 1. Принципи державного управління, їх систематизація. Загальні та спеціальні принципи. Демократизм і законність як принципи державного управління. 2. Механізми державного управління та державні механізми управління. 3. Правовий та організаційний механізми державного управління Проблема застосування соціокомунікативного механізму державного управління.	лекція, практичне заняття	6-7, 13	4 год.	5	Згідно розкладу занять

Тема 9. Функції державного управління План 1. Поняття функцій державного управління. Класифікація функцій державного управління. 2. Сутність та особливості функцій організації, планування, прогнозування та контролю.	лекція, практичне заняття	12-13	4 год.	5 Контроль на робота - 30	Згідно розкладу занять
Тема 10. Форми державного устрою і методи управлінської діяльності. План 1. Поняття форми державного устрою і методів управлінської діяльності. Залежність методів управлінської діяльності від форми державного устрою. 2. Прості (унітарні) та складні (федеративні) форми державного устрою, їх класифікація. 3. Принцип и та форми державного устрою в Україні, їх еволюція.					
Тема 11. Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці План 1. Поняття політичної системи. Проблема її відкритості в Україні. 2. Європейський континентальний досвід державного управління. 3. Англо-американський досвід державного управління. 4. Японський і китайський досвід державного управління.					

7. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (вересень-грудень): 1) усні відповіді на практичних заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – 75 балів (15 оцінок на 15 практичних заняттях); 2) тематичне опитування – (дві письмові контрольні роботи) – 25 балів. Загальна кількість – <i>100 балів</i>. Підсумковий контроль –екзаменаційна контрольна робота (січень): 1) практичний тур – тестування (50 тестів в екзаменаційному завданні) – 50 балів; 2) теоретичний тур – екзаменаційна контрольна робота (у кожному варіанті – 5 питань, які максимально оцінюються 10 балами) – 50 балів. Загальна кількість – <i>100 балів</i>. Сумарна кількість – <i>100 балів</i>.
Умови допуску до підсумкового контролю	Належне виконання: 1) підготовка до практичних занять. Для цього необхідно готувати конспекти практичних занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на практичні питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 20 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента (-ки). Студент (-ка) допускається до підсумкового контролю (екзамену) на початку січня за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 51 і більше балів.
8. Політика курсу	
Політика курсу «ТЕОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ» передбачає прездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізньєн на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи практичному занятті, отримання негативної оцінки на практичних заняттях визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок відповідно до Плану-графіку консультацій викладачів з дисциплін кафедри. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.	

9. Рекомендована література

Основна

1. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления : учеб. М. : Омега-Л, 2010. 525 с.
2. Бакуменко В. Д. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 174 с.
3. Глазунова Н. И. Система государственного управления : учеб. для вузов. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. 551 с.
4. Державне управління та державна служба : [Словник-довідник] / Уклад. О. Ю. Оболенський. К. : КНЕУ, 2005. 480 с.
5. Древаль Ю. Поняття в науці державного управління. Вісн. НАДУ. 2009. № 2. С. 12–19.
6. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова), В. М. Князєв (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. К. : НАДУ, 2011. 692 с.
7. Історія державності України: експериментальний підручник / [О.М. Бандурка, В.А. Греченко, Ю.Д. Древаль та ін.] ; за заг. ред. О. М. Бандурки, О. Н. Ярмиша. Х. : ТОВ «Одіссей», 2004. 608 с.
8. Крюков О. І. Філософія і психологія публічної влади: монографія / за заг. ред. В. Б. Дзюндзюка. Х. : Вид-во Хар РІ НАДУ «Магістр», 2015. С. 259–321.
9. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління. К. : Центр сприяння інституц. розвит. держ.служби, 2005. 254 с.
10. Мельтюхова Н. М. Державне управління як єдність діяльності та відносин: монографія. Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. 204 с.
11. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури : пер. с англ. М. : Дело ЛТД, 1994. 702 с.
12. Методологія державного управління : словник-довідник / Уклад. В. Д. Бакуменко (кер. автор. кол), Д. О. Безносенко, С. В. Бутівченко та ін. ; заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князєва, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во НАДУ, 2004. 196 с.
13. Нариси історії державної служби в Україні / О. Г. Аркуша, Є. І. Бородін, С. В. Віднянський та ін. ; редкол.: С. В. Кульчицький (кер. авт. кол.) та ін.] ; Голов. упр. держ. служби України, Ін-т історії НАН України. К. : Ніка-Центр, 2009. 536 с.
14. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 148 с.
15. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.

Допоміжна

16. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>. (дата звернення 21.05.2021)
17. Офіційний веб-сайт Національної ради реформ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://reforms.in.ua/>.(дата звернення 21.05.2021)
18. Публічне адміністрування в Україні: навч. посіб./ [В.Б. Дзюндзюк, О. Б. Коротич, Н. М. Мельтюхова та ін.] ; за заг. ред. В. В. Корженка. Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2012. 256 с.
19. Розвиток теорії та методології державного управління : наукове видання / В.Д. Бакуменко // Збірка вибраних наукових праць у 2 ч. – Ч. 1. К. : АМУ, 2015. 320 с.
20. Pomaza-Ponomarenko A.L. Guidelines of the improvement of the state policy of territorial development / A.L. Pomaza-Ponomarenko // Вісник Національного університету цивільного захисту України (Серія: Державне управління), 2015. № 2 (3). С. 215–219.